

Geanonimiseerde versie

Vertaling

C-522/21 – 1

Zaak C-522/21

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

24 augustus 2021

Verwijzende rechter:

Pfälzisches Oberlandesgericht Zweibrücken (Duitsland)

Datum van de verwijzingsbeslissing:

18 augustus 2021

Gedaagde en appellant:

MS

Eiseres en geïntimeerde:

Saatgut Treuhandverwaltungs GmbH

[omissis]

Pfälzisches Oberlandesgericht

Zweibrücken

Beslissing

In het geding tussen

MS, [omissis] Thür

- gedaagde en appellant –

[omissis]

en

Saatgut Treuhandverwaltungs GmbH, [omissis] Bonn (Duitsland)

- eiseres en geïntimeerde -

[omissis]

in verband met schadevergoeding wegens inbreuk op het kwekersrecht

heeft de 4e Zivilsenat (civiele kamer) van het Pfälzisches Oberlandesgericht Zweibrücken (hoogste rechterlijke instantie van de deelstaat Rijnland-Palts, Duitsland) [omissis] [samenstelling van de rechterlijke instantie] op 18 augustus 2021

de volgende beslissing gegeven:

- I. De behandeling van de zaak wordt geschorst.
- II. Aan het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof”) wordt krachtens artikel 267, eerste alinea, onder b), en tweede alinea, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) de volgende prejudiciële vraag gesteld:

Is artikel 18, lid 2, van verordening (EG) nr. 1768/95 van de Commissie van 24 juli 1995 houdende vaststelling, overeenkomstig artikel 14, lid 3, van verordening (EG) nr. 2100/94 van de Raad inzake het communautaire kwekersrecht, van uitvoeringsbepalingen betreffende de afwijking ten gunste van landbouwers, voor zover onder de daarin genoemde voorwaarden een schadevergoeding van ten minste het viervoud van het bedrag voor het produceren onder licentie kan worden gevorderd, verenigbaar met verordening (EG) nr. 2100/94 van de Raad van 27 juli 1994 inzake het communautaire kwekersrecht („basisverordening”), met name met artikel 94, lid 2, eerste volzin, daarvan?

Motivering

I.

De partijen bij het geding twisten, voor zover in tweede aanleg nog van belang, over schadevergoeding volgens het communautaire kwekersrecht wegens onrechtmatige aanplanting.

Eiseres is een vereniging van houders van kwekersrechten in de vorm van een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid. Zij is door die houders belast met de behartiging van hun kwekersrechten, in het bijzonder met het in eigen naam uitoefenen van rechten op informatie en betaling.

Gedaagde is landbouwer en in eerste aanleg heeft eiseres onder meer gevorderd dat gedaagde informatie verstrekt over de door hem verrichte aanplanting van het door het gemeenschapsrecht beschermde wintergerstras „KWS Meridian”. Tijdens

het geding heeft gedaagde voor het eerst informatie verstrekt over de omvang van de verwerking van het hierboven genoemde zaad in de voorafgaande jaren, te weten:

- verkoopseizoen 2012/2013 24,50 kwintalen (k = 100 kg)
- verkoopseizoen 2013/2014 26,00 k
- verkoopseizoen 2014/2015 34,00 k
- verkoopseizoen 2015/2016 45,40 k

Nadat gedaagde vervolgens voor het verkoopseizoen 2015/2016 overeenkomstig artikel 94, lid 1, van de basisverordening de als schadevergoeding (passende vergoeding) geëiste gebruikelijke enkelvoudige vergoeding die voor het produceren onder licentie verschuldigd zou zijn (hierna: „licentievergoeding”) (vergoeding voor licentie C = 11,95 EUR per kwintaal) (zie arrest van 9 juni 2016, Hansson, C-481/14, [omissis] [vindplaats in de nationale literatuur], EU:C:2016:419), ten bedrage van 537,75 EUR (11,95 EUR x 45 kwintalen) had betaald, vorderde eiseres per brief van haar advocaat van 26 november 2019 de betaling van een verdergaande schadevergoeding van 2 151 EUR (te weten het viervoud van de licentievergoeding voor de verkoopseizoenen 2013/2014 en 2014/2015 met aftrek van de achteraf betaalde enkelvoudige licentievergoedingen van respectievelijk 310,70 EUR en 406,30 EUR, aldus 932,10 EUR en 1 218,90 EUR) alsmede een bedrag van 1 613,25 EUR (het viervoud van de licentievergoeding voor het verkoopseizoen 2015/2016 met aftrek van de enkelvoudige licentievergoeding voor dat verkoopseizoen) overeenkomstig artikel 94, lid 2, van de basisverordening juncto artikel 18, lid 2, van (uitvoerings)verordening nr. 1768/95 (hierna: „uitvoeringsverordening nr. 1768/95”).

Gedaagde heeft de gegrondheid van deze verdergaande betalingsvordering in eerste aanleg betwist.

Hij was van mening dat door de betaling van de enkelvoudige licentievergoeding in plaats van de vergoeding voor aanplanting [artikel 5, lid 5, van uitvoeringsverordening nr. 1768/95, gelezen in samenhang met verordening (EG) nr. 2605/98 van de Commissie van 3 december 1998], de schade die door zijn onrechtmatige handelen bij de houder van het kwekersrecht is ontstaan, voldoende is gecompenseerd. Een extra forfaitaire „niet-compensatoire vergoeding” is niet verenigbaar met de rechtspraak van het Hof.

Bij eindvonnis van 4 december 2020 heeft [omissis] [samenstelling van de rechterlijke instantie] het Landgericht Kaiserslautern (rechter in eerste aanleg Kaiserslautern, Duitsland) de laatstelijk ingestelde vorderingen toegewezen, met uitzondering van een bedrag ten belope van 0,25 EUR. Als motivering voor de toewijzing van verdere schadevergoeding worden in het vonnis de duidelijke

bewoordingen van artikel 18, lid 2, van uitvoeringsverordening nr. 1768/95 aangevoerd.

Gedaagde heeft tegen dat vonnis hoger beroep ingesteld, waartegen uit procedureel oogpunt niets kan worden ingebracht. Het hoger beroep strekt tot afwijzing van de gevorderde forfaitaire schadevergoedingen vermeerderd met rente.

Gedaagde is van opvatting dat artikel 18, lid 2, van uitvoeringsverordening nr. 1768/95 niet verenigbaar is met de vereisten van artikel 94, lid 2, van de basisverordening en daarom door het Hof nietig moet worden verklaard. Artikel 94, lid 2, van deze verordening kan niet aldus worden uitgelegd dat op grond daarvan ten gunste van de houder van het kwekersrecht een forfaitaire niet-compensatoire vergoeding kan worden vastgesteld, in casu in de vorm van het viervoud van de licentievergoeding. Integendeel, de omvang van de krachtens artikel 94, lid 2, eerste volzin, van de basisverordening verschuldigde vergoeding moet in de mate van het mogelijke nauwgezet de daadwerkelijke en zekere schade weerspiegelen die de houder van het kwekersrecht door de inbreuk heeft geleden.

Eiseres, daarentegen, verdedigt de door haar juist geachte beslissing van het Landgericht.

Volgens haar is artikel 18, lid 2, van uitvoeringsverordening nr. 1768/95 niet strijdig met de vereisten van artikel 94, lid 2, van de basisverordening en is de bepaling bovendien in overeenstemming met de rechtspraak van het Hof. De vaststelling van ten minste een forfaitaire som, ten bedrage van het viervoud van de vergoeding voor het in licentie produceren van teeltmateriaal van het beschermde ras, zorgt, gelet op de daarvoor vereiste herhaaldelijke en opzettelijke onrechtmatige inbreuk op de kwekersrechten van de houder, voor een noodzakelijk en redelijk evenwicht tussen de in geding zijnde belangen.

II.

De verwijzende rechter schorst de behandeling van de bij hem aanhangige beroepsprocedure en verzoekt het Hof krachtens artikel 267, eerste alinea, onder b), en tweede alinea, VWEU om een prejudiciële beslissing over de in het dictum, onder II., geformuleerde vraag.

De beslissing op het hoger beroep van gedaagde hangt volgens de juridische beoordeling van de appelrechter uitsluitend af van het antwoord op de vraag of artikel 18, lid 2, van uitvoeringsverordening nr. 1768/95 nietig is.

De daarin door de Commissie bepaalde vaststelling van ten minste een forfaitaire som ten bedrage van het viervoud van de licentievergoeding zou in strijd kunnen zijn met wezenlijke beginselen van artikel 94, lid 2, eerste volzin, van de basisverordening en uit dien hoofde nietig kunnen zijn.

Daartoe zou kunnen worden aangevoerd dat artikel 94, lid 1, van de basisverordening van meet af aan bedoeld is als compensatie van het voordeel dat voor de inbreukmaker (die geen landbouwer met een voorrecht als bedoeld in artikel 14 van deze verordening is) uit de inbreuk is ontstaan, waarbij die compensatie overeenkomt met een bedrag ten belope van de enkelvoudige licentievergoeding (passende vergoeding). In deze context zou artikel 94, lid 2, eerste volzin, van de basisverordening aldus kunnen worden uitgelegd dat de houder van het kwekersrecht in het geval van een opzettelijk of uit onachtzaamheid gepleegde inbreuk (uitsluitend) recht heeft op vergoeding van verdere schade, indien hij deze schade concreet kan aantonen.

De verwijzende rechter is van mening dat de rechtspraak van het Hof tot dusver erop duidt dat –in tegenstelling tot wat is vastgesteld bij de regeling van artikel 18, lid 2, van uitvoeringsverordening nr. 1768/95 – een normatief vastgesteld forfaitair minimumbedrag niet verenigbaar is met artikel 94, lid 2, eerste volzin, van de basisverordening (zie arresten van 9 juni 2016, Hansson, C-481/14, [omissis] [vindplaats in de nationale literatuur], EU:C:2016:419, punten 32-34, en 5 juli 2012, Geistbeck, C-509/10, [omissis] [vindplaats in de nationale literatuur], EU:C:2012:416, punt 39).

Derhalve rijst de onder II. van het dictum geformuleerde vraag, waarvan de beantwoording is voorbehouden aan het Hof. Een krachtens een machtiging in de basisverordening vastgestelde uitvoeringsverordening mag immers niet van de bepalingen van de basisverordening afwijken en moet in het geval van een tegenstrijdigheid nietig worden verklaard (zie arrest van 2 maart 1999, Spanje/Commissie, C-179/97, EU:C:1999:109)

[omissis]

[ondertekeningen en waarmerking]